

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 6. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 5. november 2010
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), næstformand, Flemming Møller (V), Tina Petersen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Finansminister Claus Hjort Frederiksen (bistået af kontorchef Kaare Barslev), justitsminister Lars Barfoed, integrationsminister Birthe Rønn Hornbech og økonomi- og erhvervsminister Brian Mikkelsen

Næstformanden Eva Kjer Hansen ledede mødet.

Punkt 1. Rådsmøde (økonomi og finans – budget) den 11. november 2010

Finansministeren: Jeg vil i dag forelægge to punkter for Europaudvalget.

FO 1. Forberedelse og resultat af møde i forligsudvalget med Europa-Parlamentet om EU's budget for 2011

– *Politisk enighed*

KOM (2010) 0300

Rådsmøde 3044 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (10) – bilag 27 (notat om proces for vedtagelse af EU's budget for 2011)

EUU alm. del (09) – bilag 434 (Finansudvalgets indstilling forud for EUU-mødet 18/6-10)

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 6 (Brev fra 13 stats- og regeringschefer til formanden for Det Europæiske Råd vedr. EU-budgettet)

EU-note (10) – E 12 (Note af 4/11-10 om reform af EU's budget og indtægter)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 484 (side 1401 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 18/6-10)

EUU alm. del (09) – bilag 490 (s. 1524 FO, forelagt EUU 9/7-10) (ITER mandat)

Finansministeren: Det første punkt vedrører resultatet af mødet i forligsudvalget mellem Rådet og Europa-Parlamentet om EU's budget for 2011 samt forberedelse af Budgetøkofin om samme emne. Punktet er til forhandlingsoplæg.

EU's budget for 2011 er det første budget, som skal vedtages under den nye bud-

6. Europaudvalgs møde 5/11-10

getprocedure, der blev vedtaget med Lissabontraktaten.

Rådet og Europa-Parlamentet er blevet fuldt ud ligestillede i beslutningsprocessen, og der skal således opnås enighed mellem Råd og Parlament om budgettet i dets helhed.

Med den nye budgetprocedure foretager Rådet og Europa-Parlamentet kun én behandling hver af Kommissionens budgetforslag, før enighed eventuelt skal tilvejebringes i et forligsudvalg.

Det første møde i forligsudvalget fandt sted den 27. oktober, og det sidste møde i forligsudvalget forventes afholdt den 11. november. Rådet har den samme dag mulighed for at godkende et opnået forlig på et møde i Budgetkoffin.

Jeg kan indledningsvis oplyse, at der er betydelige forskelle mellem Rådets og Parlamentets forslag til budgettet – særligt vedrørende betalingsbevillingerne, hvorfor jeg koncentrerer mig om dem. Derudover må der forventes inddraget en række andre problemstillinger, der ikke snævert knytter sig til budgettet for 2011, i forhandlingerne. Der tegner sig derfor et vanskeligt forhandlingsforløb forude.

Budgettet for 2011 fastlægges inden for de finansielle rammer for 2007-2013. Der sondres mellem forpligtelsesbevillinger, som kan sammenlignes med en tilsagnsramme, og betalingsbevillinger, som udtrykker de faktiske betalinger, og som er bestemmende for Danmarks EU-bidrag.

Det samlede udgiftsloft for EU i 2011 udgør 143,0 mia. euro i forpligtelsesbevillinger og 134,4 mia. euro i betalingsbevillinger.

Forpligtelsesbevillingerne var i Kommissionens oprindelige budgetforslag på 142,3 mia. euro, svarende til en stigning på 0,7 pct. i løbende priser, mens betalingsbevillingerne i Kommissionens oprindelige budgetforslag udgjorde 129,8 mia. euro, hvilket indebar en stigning på 5,9 pct. i betalingsbevillingerne i forhold til budgettet for 2010.

Efterfølgende har Kommissionen revideret sit budgetforslag ved de såkaldte ændringsskrivelser, og der er fremsat i alt 10 ændringsbudgetter til 2010-budgettet. Når ændringsskrivelserne og ændringsbudgetterne til 2010 indregnes, indeholder Kommissionens forslag en stigning i betalingsbevillingerne i 2011-budgettet på 6,5 pct. i forhold til 2010-budgettet.

Rådet reducerede ved sin behandling af budgettet forpligtelserne med 476 mio. euro, mens betalingerne blev reduceret med 3,3 mia. euro.

Parlamentet hævdede i sin behandling betalingsbevillingerne med 733 mio. euro i forhold til Kommissionens forslag og med 4 mia. euro i forhold til Rådets ændringsforslag.

Parlamentet hæver traditionelt betalingsbevillingerne markant i forhold til Kommissionens og Rådets forslag. Det er en nærliggende tanke, at der er tale om et bevidst ønske for at skabe et gunstigt udgangspunkt for forhandlingerne i forligsproceduren.

Som nævnt forventes herudover, at en række sager, der ikke snævert er knyttet til budgettet for 2011, vil blive drøftet i forligsproceduren parallelt med drøftelserne om budgettet for 2011. Det drejer sig om:

6. Europaudvalgsmøde 5/11-10

- Flexibilitet ved ændring af den flerårige finansielle ramme.
- Erklæring om reformer af EU's fremtidige finansieringssystem.
- Finansiering af ITER-projektet i 2012 og 2013.

For så vidt angår fleksibilitet ved ændring af den flerårige finansielle ramme var der i den tidligere interinstitutionelle aftale mellem Rådet og Parlamentet mulighed for med kvalificeret flertal i Rådet at vedtage revisioner af den flerårige finansielle ramme med op til 0,03 pct. af BNI. Med overgangen til Lissabontraktaten kan den finansielle ramme kun ændres med enstemmighed.

Parlamentet samt enkelte medlemslande ønsker at bevare muligheden for at revidere de flerårige finansielle rammer med kvalificeret flertal. Rådets juridiske tjeneste fastholder imidlertid, at dette vil være i strid med Lissabontraktaten.

Hverken det spanske eller det belgiske formandskab har kunnet finde en løsning, og sagen forventes nu behandlet i forligsudvalget.

Europa-Parlamentet har endvidere tilkendegivet, at det ønsker vedtagelse af en fælles erklæring om reformer af EU's fremtidige finansieringssystem mellem Rådet og Parlamentet, hvoraf det skal fremgå, at begge parter vil arbejde for indførelsen af en egen indtægt for EU. Parlamentet anser dette element som en fulgyldig del af den samlede aftale om EU-budgettet.

Endelig vil man formentligt også skulle drøfte finansiering af ITER-projektet i 2012 og 2013. Her har man tidligere identificeret et behov for yderligere forpligtelsesbevillinger på 1,4 mia. euro i alt i 2012 og 2013. Kommissionen har stillet forslag om at finde en del af disse midler ved at overføre 400 mio. euro fra kategori 2 – altså landbrugsstøtten – til ITER under kategori 1a. Kommissionens forslag indeholder ikke bestemmelser om finansieringen af den resterende 1 mia. euro, men i forslaget vurderer Kommissionen, at 460 mio. euro kan tilvejebringes via omfordeling inden for det 7. rammeprogram for forskning, mens der ikke er en specifik beskrivelse af finansieringen af de resterende 540 mio. euro.

Kommissionens forslag har mødt betydelig modstand i Rådet, og Kommissionen har derfor foreslået, at Rådet og Parlamentet drøfter den udestående finansiering som en del af forligsproceduren.

Det kan ikke udelukkes, at der i forligsproceduren kan findes yderligere midler fra landbrugsstøtten eller andre budgetkategorier, der kan bidrage til finansieringen af ITER.

FO Jeg vil herefter redegøre for regeringens syn på budgettet for 2011 – først overordnet set og derefter for de enkelte kategorier. Herefter vil jeg redegøre for regeringens holdning til de problemstillinger, som ikke snævert knytter sig til budgettet for 2011, men som må forventes at blive drøftet parallelt med drøftelserne om budgettet.

Overordnet set arbejder vi fra dansk side ud fra nogle grundlæggende principper i forhandlingerne om EU's budget:

For det første vil vi lægge afgørende vægt på budgetdisciplin, herunder at der sikres tilstrækkeligt råderum til at tage højde for uforudsete udgifter.

6. Europaudvalgsmøde 5/11-10

For det andet skal budgettet være retvisende og realistisk, så det undgås, at der henstår store uforbrugte midler ved udgangen af året.

Fra dansk side vil vi derfor arbejde for at reducere udgiftsvæksten på budgettet. Dette gælder særligt i forhold til den foreslåede vækst i betalingsbevillingerne på næsten 6 pct. i Kommissionens forslag og 7 pct. i Parlamentets forslag. Regeringen finder denne for høj i forhold til de konsolideringsbestrebelse, der foregår i medlemsstaterne.

Dette var også baggrunden for, at den danske statsminister var blandt de stats- og regeringschefer, der i forbindelse med mødet i Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober sendte et fælles brev, hvor det blev bekendtgjort, at man ikke kan acceptere en stigning i betalingsbevillingerne, der ligger udover Rådets behandling.

Danmark vil samtidig arbejde for, at danske prioriteter, som alle befinder sig inden for de mindst udgiftskrævende budgetkategorier, behandles så lempeligt som muligt.

I forhold til de enkelte udgiftskategorier vil regeringen lægge vægt på følgende:

I kategori 1a, der vedrører konkurrenceevne og beskæftigelse, vil regeringen prioritere uddannelse og forskning højt. Regeringen kan støtte den væsentlige stigning i forpligtelsesbevillingerne til forskning i Kommissionens oprindelige budgetforslag på godt 13,8 pct. fra 2010 til 2011. Det er væsentligt for regeringen, at der sker en udmøntning af den 75 pct. stigning i forpligtelsesbevillinger til forskning fra 2007 til 2013, som der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af de finansielle perspektiver.

For kategori 1b, der primært vedrører strukturfondene, vil regeringen lægge vægt på, at der afsættes realistiske betalingsbevillinger. Erfaringsmæssigt er det vanskeligt at implementere strukturfondsindsatserne så hurtigt, som Kommissionen lægger op til. Regeringen vil derfor kunne støtte en væsentlig reduktion i betalingsbevillingerne på dette område.

Kategori 2 dækker primært over udgifter til landbrugsordninger og fiskeri, som kan sammenlignes med lovbundne udgifter i den danske finanslovsproces. Her er det vigtigt at sikre en så retvisende budgettering som muligt, så det undgås, at der henstår uforbrugte midler ved årets udgang. Erfaringsmæssigt er Kommissionens budgetforslag udtryk for overbudgettering, og regeringen vil derfor kunne støtte en væsentlig reduktion af betalingsbevillingerne.

For kategori 3, som primært vedrører retlige og indre anliggender, kultur og forbrugerpolitik, lægges der fra regeringens side vægt på, at der tilvejebringes et større råderum til uforudsete udgifter.

Med dette in mente vil regeringen prioritere retlige og indre anliggender, der bl.a. dækker EU's politisamarbejde og samarbejdet på asyl- og flygtningeområdet, samt forbrugerpolitik.

For så vidt angår kategori 4, EU som global partner, lægger regeringen særlig vægt på, at der sikres et tilstrækkeligt råderum til de uforudsete udgifter, som ofte forekommer på det eksterne område. Inden for denne overordnede ramme vil Danmark arbejde for, at EU forsat yder et markant bidrag til bekæmpelsen af fat-

tigdom og opfyldelsen af FN's 2015-mål.

For kategori 5, administration, anlægger vi traditionelt en meget stram og budgetansvarlig holdning. Vi vil derfor arbejde for:

1. At der i forhold til budgetforslaget tilvejebringes effektiviseringsgevinster i institutionerne, bl.a. som følge af ny it-teknologi og øget samarbejde mellem institutionerne.
2. Samt at der generelt bliver set kritisk på udgiftsstigninger udover den almindelige inflationsudvikling.

For så vidt angår de tre emner, jeg tidligere nævnte, der må forventes drøftet parallelt med budgettet for 2011, er regeringens synspunkt følgende:

For så vidt angår sagen om fleksibilitet ved ændring af den flerårige finansielle ramme nævnte jeg denne her i udvalget den 12. maj i år. Som bekendt er regeringen af den opfattelse, at ajourføringen af EU's regler på budgetområdet alene bør gennemføres som tekniske og juridiske løsninger, der er nødvendige som følge af Lissabontraktaten. På den baggrund kan Danmark i udgangspunktet ikke støtte, at der gives mulighed for anvendelse af kvalificeret flertal, når den finansielle ramme revideres med op til 0,03 pct. af BNI.

Danmark kan imidlertid som led i en aftale acceptere en løsning, der er juridisk holdbar, og som giver en begrænset mulighed for fleksibilitet.

For så vidt angår Parlamentets ønske om en erklæring om reformer af EU's finansieringssystem til brug for forhandlingerne om den kommende flerårige finansielle ramme, er det regeringens holdning, at det er afgørende at fastholde medlemslandenes eneret til skatteoprævning. Nye indtægtskilder for EU må derfor ikke få karakter af en EU-skat. Fra dansk side vil man imidlertid godt kunne overveje reformer af indtægtssystemet, der for eksempel omfatter nye og andre beregningsgrundlag end det nuværende moms- og BNI-beregningsgrundlag, og som kan bidrage til at sikre et mere fair og omkostningseffektivt system.

En eventuel erklæring må samtidig ikke præjudicere kommende drøftelser om reformer af EU's finansieringssystem.

I øvrigt kan jeg henvise til udenrigsministerens redegørelse ved samråd i Folketingets Europaudvalg den 9. september 2010 samt det danske budget review høringsvar fra april 2008.

For så vidt angår finansiering af ITER-projektet I 2012 og 2013 arbejder regeringen som bekendt for, at budgetoverskridelsen finansieres ved en kombination af finansieringskilder, således at de nødvendige 1,4 mia. euro ikke alene skal findes inden for budgetkategori 1a. Fra dansk side kan man derfor støtte Kommissionens forslag om overflytning af 400 mio. euro fra landbrugsstøtten til ITER – og vil også kunne støtte forslag om yderligere overførsler fra for eksempel landbrugsstøtten, der måtte komme i løbet af forligsproceduren.

For en uddybning af regeringens holdning kan jeg henvise til det grund- og nærhedsnotat, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg om Kommissionens forslag, samt til videnskabsministerens forhandlingsoplæg af 9. juli 2010.

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at Kommissionens budgetforslag inklusive æn-

dringskrivelserne skønnes at ville medføre et dansk EU-bidrag på ca. 20,0 mia. kr. i 2011, mens Rådets forslag vil betyde et dansk EU-bidrag på ca. 19,5 mia. kr. Parlamentets forslag vil indebære et dansk EU-bidrag på ca. 20,1 mia. kr. En realisering af Parlamentets forslag vil derfor isoleret set betyde en statslig merbetaling på godt 0,6 mia. kr. i forhold til Rådets forslag.

Pia Olsen Dyhr var enig i, at det giver god mening at have budgetdisciplin – især måske i forhold til EU-systemet, hvor Parlamentet er interesseret i at få fingrene i flere penge.

Med hensyn til finansieringen af ITER var hun enig i, at det ikke kun er det 7. rammeprogram, der skal holde for, men at man gerne må hente pengene andre steder, f.eks. fra landbrugsbudgettet. Hun ville gerne vide, hvor på landbrugsbudgettet de 400 mio. euro skal findes, idet hun ville finde det interessant at spare dem på eksportsubsidier. Med hensyn til den del af pengene, som skal findes på 7. rammeprogram, ville SF insistere på, at man ikke tog penge fra forskning i vedvarende energi. I stedet for kunne man tage dem fra forskning i atomkraft.

Med hensyn til andre finansieringskilder står der i samlenotatet, at regeringen vil acceptere, at man finder andre beregningsgrundlag, men man vil ikke acceptere nye skatter, som går direkte til EU. Hun spurgte, om obligationer kunne være blandt de andre finansieringskilder.

Hun delte finansministerens synspunkter vedrørende fleksibilitet i forbindelse med de 0,03 pct. af BNI, men spurgte, hvor smertegrænsen går.

Tina Petersen henviste til, at statsministeren sammen med andre landes statsministre havde bedt om, at der ikke kommer en så stor stigning i budgettet, og var bekymret over, at Europa-Parlamentet foreslog en stigning på 7 pct. Det virker, som om Europa-Parlamentet ikke er opmærksom på, at der er en krise i Europa. Europa-Parlamentet har også benyttet lejligheden til at foreslå, at der skal indføres en ny indtægtskilde til EU. Det er Dansk Folkeparti imod. Tina Petersen erklærede sig enig med finansministeren med hensyn til finansieringen af ITER.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Per Clausen betegnede det som tankevækkende, at der er en stor politisk kamp i EU om, hvorvidt budgettet for næste år skal stige med 3 eller 7 pct., når man tænker på de processer, der foregår i de europæiske lande, hvor f.eks. England og Frankrig gennemfører omfattende nedskæringer, og vi her i Danmark diskuterer, om vi skal indføre brugerbetaling for sundhedsydelser i det offentlige sygehusvæsen, og om vi skal nedsætte de beløb, man giver til mennesker, som har syge børn. Han pegede på, at hvis man gik efter en nulløsning i EU, behøvede man ikke gennemføre de nævnte besparelser.

Vil finansministeren stå fast på, at budgettet ikke må stige mere end 3 pct., eller er hans standpunkt, at han vil lave en aftale, hvor budgettet stiger mellem 3 og 7 procent, idet hen foretrækker, at procenten kommer så tæt på 3 pct.

som muligt.

Finansministeren siger, at man godt kan kigge på et andet beregningsgrundlag for EU's egne indtægter. På den baggrund spurgte Per Clausen, om finansministeren kan gå med til, at der indføres nye EU-afgifter, blot der ikke bliver tale om skatter.

Finansministeren åbner op for begrænsede muligheder for fleksibilitet. Hvorfor gør han det, når det fremgår af traktatteksten, at man blot kan sige nej hertil?

Lone Dybkjær syntes, det var godt, at regeringen står fast på budgetdisciplin, idet budgettet ellers meget nemt kan skride. Hun spurgte, hvad der sker, hvis der ikke opnås enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Hun pegede på, at det ikke er noget nyt, at Parlamentet vil have flere penge, men at det nu har fået nogle flere skruer at skrue på.

Da finansministeren henviste til videnskabsministerens forhandlingsmandat vedrørende ITER, måtte Lone Dybkjær gøre opmærksom på, at det var så upræcist, at Det Radikale Venstre ikke kunne støtte det – også fordi det var umuligt at få videnskabsministeren til at sige, hvad hendes smertegrænse var. Hun betegnede ITER som en gøgeunge og pointerede, at det ikke kun drejer sig om en midlertidig løsning for 2012 og 2013, men at der også efterfølgende vil komme et kæmpe hul i EU's budget, hvor man risikerede at smide gode penge efter dårlige. Når finansministeren siger, at Danmark arbejder for, at finansieringen ikke udelukkende sker i relation til 7. rammeprogram, lød det for Lone Dybkjær som lidt skræmmende, idet det kunne tyde på, at der er en ret kraftig tendens til, at det er fra 7. rammeprogram, man vil hente pengene. Det er superfint, hvis man tager pengene fra beløb på landbrugsbudgettet, som ikke er forbrugt, men det er ikke en særlig varig løsning. Det har været umuligt at få noget som helst at vide om, hvad der vil ske i det videre forløb. Lone Dybkjær betegnede i det hele taget udviklingen med hensyn til ITER som meget foruroligende, og mente, man var nødt til at stille spørgsmålstejn ved hele projektet, som simpelt hen ikke har en ordentlig økonomistyring.

Kim Mortensen var enig i, at vi skal holde fast i budgetdisciplinen, og ville også gerne vide, hvad scenariet var, hvis der ikke opnåedes enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Han pegede på, at ITER-projektet er et meget langsigtet fusionsenergiprojekt, som rækker udover de år, der omtales i forbindelse med budgettet. Han var ikke utilfreds med, at de 400 mio. euro ud af de 1,4 mia. euro, der mangler, findes på landbrugsbudgettet, men var betænkelig ved, hvad der skulle ske med forskningsmidlerne i 7. rammeprogram. Han spurgte, hvor regeringen mener, de resterende midler skal findes.

Endelig spurgte han, om den usikkerhed, der er med hensyn til, hvor man kan finde de resterende midler til ITER, betyder, at man vil forelægge sagen igen for Europaudvalget, når man ved, hvordan de midler vil blive tilvejebragt.

Finansministeren svarede Pia Olsen Dyhr, at de penge, man tager fra landbrugsbudgettet til at finansiere ITER, tages fra uforbrugte midler. Det budget, der ligger for ITER, følger de beslutninger, som blev truffet i forbindelse med

den flerårige aftale om de finansielle perspektiver i 2005 og 2006. Skal der ske ændringer, er det noget, man skal tage fat på i 2012 og 2013 i forbindelse med drøftelsen af de finansielle perspektiver. Problemet er, at der er behov for finansiering af 1,4 mia. euro i 2012 og 2013. Vi støtter, at de 400 mio. euro tages fra landbrugsbudgettet. Men Kommissionens forslag indeholder ikke noget om, hvor den yderligere finansiering skal komme fra. Kommissionen vurderer, at man kan finde 460 mio. euro via en omfordeling inden for det 7. rammeprogram for forskning, men der er ikke nogen specifik beskrivelse af, hvor de resterende 540 mio. euro skal komme fra. Vi arbejder for, at budgetoverskridelsen finansieres ved en kombination af finansieringskilder, sådan at de nødvendige 1,4 mia. euro ikke alene skal findes inden for budgetkategori 1a. Fra dansk side kan vi støtte overflytning af de 400 mio. euro fra landbrugsbudgettet, og vi kan også støtte yderligere overflytning fra landbrugsbudgettet. Men vi kan ikke fra dansk side acceptere, at det samlede loft for EU's udgifter forhøjes til brug for finansiering af ITER.

Vi støtter forskning i vedvarende energi.

Med hensyn til nye indtægtskilder for EU er det vigtigt at fastholde medlemslandenes eneret på skatteopkrævning. Nye indtægtskilder må derfor ikke få karakter af en EU-skat. Men kan derimod godt tænke sig reformer af indtægtsystemet i EU, f.eks. et andet beregningsgrundlag, som sikrer et mere fair og omkostningseffektivt system. En erklæring herom vil skulle respektere bestemmelsen i Lissabontraktatens artikel 311, hvorefter beslutninger om unionens egne indtægter alene skal forelægges Europa-Parlamentet til høring, og erklæringen må ikke præjudicere kommende drøftelser af reformer af EU's finansieringssystem. I lyset heraf vil regeringen som led i en samlet aftale om budgettet for 2011 kunne acceptere en erklæring, der begrænser sig til en konstatering af, at Rådet og Parlamentet vil drøfte EU's finansieringssystem.

En ændring af de finansielle perspektiver skal ske på et juridisk holdbart grundlag, dvs. inden for Lissabontraktatens rammer. Det er helt afgørende for regeringens holdning. Hvis der skal laves nogen ændringer, vil det forudsætte enighed i Rådet.

Finansministeren svarede på Lone Dybkjærs spørgsmål om, hvad der sker, hvis Rådet og Europa-Parlamentet ikke kan blive enige, at så fortsætter man med et månedligt budget, som er 1/12 af budgettet for 2010, indtil der bliver vedtaget et nyt budget. Han pointerede, at det er en meget vanskelig proces, man er inde i. Den danske statsminister har på mødet i Det Europæiske Råd i sidste uge underskrevet et fælles brev, som også er underskrevet af Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Holland, Sverige, Tjekkiet, Østrig, Finland, Slovenien og Estland, og som Italien og Malta efterfølgende har tilsluttet sig. Finansministeren tilføjede, at når Danmark stemte imod stigningen på de 2,9 pct. i sommer, hang det sammen med en frygt for, at der ville komme yderligere stigninger efter forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Når en så overbevisende række af lande har underskrevet et brev, forventede finansministeren, at man kan slutte en aftale på et fornuftigt niveau. Han gjorde opmærksom på, at

der under alle omstændigheder ville komme en stigning i budgettet som følge af indfasningen af de beslutninger, der er truffet tidligere.

Kontorchef Kaare Barslev tilføjede, at forslaget om udstedelse af EU-obligationer ikke er en del af forslaget om finansieringskilder. Det er endnu ret ukonkret, men han oplevede det primært som en idé om at finansiere nogle af de store infrastrukturprojekter, som man ønsker at gennemføre i fremtiden. Her kan man måske lave en kombination af budgetmidler og obligationer, formentlig i et samarbejde med EIB. Det kan tage en del af presset fra EU's budget, men det vil ikke blive en indtægtskilde på EU's budget.

Per Clausen medgav, at EU-systemet er så snedigt indrettet, at man altid overbudgetterer landbrugsudgifterne, således at man har nogle penge, som man uden større politiske konflikter kan overføre til andre steder for at dække nogle huller. Men det er måske ikke ligefrem udtryk for økonomisk ansvarlighed.

Han ville gerne stille tre spørgsmål for at afprøve, om der var mulighed for, at Enhedslisten kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg.

For det første ville han gerne vide, om det er sådan, at da alternativet er en nulløsning, har den danske regering ingen grund til at acceptere, at der bliver givet en krone udover det, man sammen med andre regeringer har skrevet under på at man vil øge budgettet med, nemlig 3 pct. Og finansministeren er sådan set enig i, at en nulløsning ville være den bedste løsning. Han anså den bare for usandsynlig.

For det andet ville han gerne vide, om det, finansministeren siger om, at man kan regulere på indtægtskilderne, betyder, at han også er åben over for, at man kan indføre afgifter på områder, hvor der i dag ikke er afgifter, og lade provenuet af disse afgifter automatisk tilflyde EU's kasse.

Endelig ville han gerne vide, om det, finansministeren sagde om, at man har pligt til at overholde Lissabontraktaten, betyder, at hvis man skal lave om på de finansielle retningslinjer, skal man være enig i Ministerrådet.

Pia Olsen Dyhr hæftede sig ved, at finansministeren sagde, at man ville lægge afgørende vægt på budgetdisciplin. Man er åben over for at åbne andre budgetlinjer op, f.eks. når det gælder udviklingsmidler, men man vil ikke gøre det på andre områder. På den måde kan man gøre Per Clausen tilfreds.

Pia Olsen Dyhr takkede for redegørelsen vedrørende obligationer, men efterlyste regeringens holdning til Barrosos forslag. På den måde kunne man få de investeringer, man gerne vil have, og samtidig undgå besparelser på vedvarende energi og højhastighedstog i Europa.

Hun pegede på, at der i den kommenterede dagsorden står på side 4: "Regeringen vil arbejde for at reducere udgiftsvæksten i EU-budgettet for 2011. Regeringen vil dog samtidig arbejde for, at reduktionerne bliver mindst mulige på de danske prioritetsområder", men i samlenotatet står der ikke noget om, hvad der er de danske prioritetsområder. Hun var enig med finansministeren i, at vi skal tænke kreativt. Hun mente, man bl.a. kunne finde pengene fra landbruget

og fra forskning i atomkraft. Hun var glad for, at finansministeren sagde, pengene ikke skal tages fra forskning i vedvarende energi. Det er en forudsætning for SF.

Lone Dybkjær var enig i, at det er vigtigt at sondere terrænet for nye indtægtskilder, og spurgte, om man i regeringskontorerne er i gang med at tænke på, hvor de skal findes.

Hun mente, regeringen har et stærkt forhandlingskort, så man ikke behøver lande et sted midt mellem 2,9 og 6,9 pct.

Hun håbede, man i Finansministeriet var opmærksom på problemet med ITER, idet hun mente, manovre i Videnskabsministeriet var lidt mere bløde i koderne. Hun henviste i den forbindelse til, at det var forbløffende, hvor lidt man kunne få at vide af videnskabsministeren om, hvad den danske regering egentlig ville kunne acceptere i den sidste ende. Det er vigtigt, at vi får styr på ITER's budget og ikke bare laver en lappeløsning for 2012 og 2013. Hun syntes, det var lidt skræmmende, at der i samlenotatet står, at de danske mærkesager kan komme under et betydeligt pres. Kommissionen er ikke kommet med noget forslag. Hun mente, så lidt som muligt skal tages fra 7. rammeprogram. Det er helt uacceptabelt, hvis man tager pengene fra forskning i vedvarende energi, men man kan godt tage dem fra forskning i atomkraft. Lone Dybkjær var godt klar over, at der ville være stærk modstand herimod fra anden side, men så må det projekt gå nedenunder og hjem.

Finansministeren betegnede det som en uskik, at man pumpede udgifterne op på et område for at skaffe sig råderum andre steder, sådan som Per Clausen er inde på. Det har vi hele tiden fremført.

Finansministeren svarede Per Clausen, at han også betragtede de 2,90 pct. som niveauet. I lyset af det, Lone Dybkjær sagde om Rådets stærke forhandlingsposition, og i lyset af, at et så overvældende antal regeringschefer havde underskrevet brevet, troede han godt, han kunne bekræfte Per Clausens ræsonnement. Det slutter meget tæt på de 2,9 pct.

Der bliver ikke tale om at indføre nye afgifter eller at opfinde nye indtægtskilder, som tilflyder EU direkte.

Finansministeren var helt enig med Per Clausen i, at vi under ingen omstændigheder skal fikle med juraen i traktatteksten.

Tanken om at udstede obligationer er interessant, men den er ikke særlig konkret endnu, sagde finansministeren i svaret til Pia Olsen Dyhr. Derfor kunne finansministeren ikke sige noget bestemt om den danske regerings holdning. Men vi går ind i arbejdet med ideen.

For så vidt angår smertensbarnet ITER sagde finansministeren til Lone Dybkjær, at regeringens grundindstilling er, at man kan overføre flere penge fra landbrugsstøtten, men vi arbejder for at begrænse omfordelinger inden for 7. rammeprogram så meget, som det overhovedet kan lade sig gøre. Men finansministeren tilføjede, at vi ikke skal narre os selv. Der er stærke kræfter, som er i gang på disse områder. Grundlæggende delte finansministeren den

bekymring, der var givet udtryk for. Han var helt enig i, at det ikke skal gå ud over forskning i vedvarende energi. Men det bliver vanskeligt. I øvrigt henviste finansministeren til, at der er sket en opstramning i styringen af ITER. Det må vi notere på positivsiden.

Det er ikke helt rigtigt, når Lone Dybkjær siger, at Kommissionen ikke er kommet med noget forslag. De har dog foreslået 400 mio. euro overført fra landbrugsbudgettet.

Der er mange lande, der arbejder for budgetdisciplin, ikke mindst i lyset af at mange af dem hjemme sidder med ganske vanskelige budgetproblemer. Men mange lande er også interesseret i at få penge fra EU's kasse, så der er tale om en politisk kamp.

Per Clausen mindede om, at Enhedslisten bad finansministeren om at tage til Bruxelles og forhandle ud fra, at vi ønskede en nulløsning. Det var finansministeren sådan set enig i var en rigtig god løsning, men han ville have noget mere fleksibilitet. Det fik han så fra anden siden. Nu handler det om, hvordan vi forhindrer yderligere ulykker. Derfor ville han være helt sikker på, at finansministeren nu siger, er, at Danmark ikke støtter en aftale med Parlamentet, der betyder, at man bevæger sig udover de 2,9 pct., som man har aftalt med en række andre EU-lande, og regeringen vil heller ikke indføre nye former for afgifter, som automatisk går ned i EU's kasse. Hvis finansministeren kan svare bekræftende herpå, kunne Per Clausen godt støtte forhandlingsoplægget.

Pia Olsen Dyhr noterede sig, at regeringen ikke vil skære ned på forskning i vedvarende energi, og opfordrede den til at kigge på eksportsubsidierne og forskning i atomkraft, som der er afsat forholdsvis mange midler til.

Lone Dybkjær opfordrede til, at man lader finansbisserne i Finansministeriet kigge på, hvordan man kan skaffe flere midler til ITER også på længere sigt, idet hun ville være mere tryk ved dem end ved embedsmændene i Videnskabsministeriet.

Finansministeren sagde til Per Clausen, at han på Økofinmødet havde kæmpet for en nulløsning – netop med den begrundelse, at finansministrene sad derhjemme og skulle spare. Det var en problemstilling, som de andre finansministre var helt med på. Han mente, niveauet er de 2,9 pct., som er nævnt i brevet fra statsministrene.

For så vidt angår nye afgifter bekræftede finansministeren, at vi ikke går ind for, at der bliver en automatik, så man opfinder nye afgifter, der går direkte i EU's kasse.

For så vidt angår ITER pointerede finansministeren, at vi er inde i en proces. Det er ikke sådan, at man nødvendigvis nu skal finde hele beløbet frem til 2013. Der er tid til at arbejde med tingene og drøfte dem løbende, også med Videnskabsministeriet. Finansministeren syntes heller ikke, det er lystigt, at man ikke har styr på omkostningsudviklingen. Men som sagt er det stærke kræfter, der opererer på området.

6. Europaudvalgsmøde 5/11-10

Per Clausen takkede for de klare svar, han havde fået fra finansministeren. Han ville ikke modsætte sig finansministerens forhandlingsoplæg, men præcisere, at dette ikke er udtryk for, at man generelt støtter EU's budget, og at man heller ikke støttede, at det blev forøget med 2,9 pct., men han støttede finansministerens bestræbelse på, at det ikke bliver værre.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det.

2. Forslag til ændringsbudget nr. 10 til det almindelige budget for EU for 2010

– *Status/orientering*

KOM (2010) 0598

Rådsmøde 3044 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Finansministeren: Det andet punkt på dagsordenen i dag vedrører Kommissionens ændringsbudget nr. 10 til EU's budget for 2010. Punktet er til orientering.

Hvert år hen imod slutningen af året foretager Kommissionen en teknisk revision af skønnene for EU-budgettets indtægter og udgifter i det indeværende år.

På baggrund af den samlede revision opjusterer Kommissionen de forventede indtægter med i alt 466 mio. euro, mens Kommissionen samtidig nedjusterer betalingerne med i alt 1.090,6 mio. euro. Herved reduceres finansieringsbehovet med i alt 1.556,6 mio. euro.

Revisionen betyder samlet set, at det danske EU-bidrag for 2010 isoleret set forventes at falde med i alt 240 mio. kr.

Fra dansk side kan vi støtte Kommissionens forslag, idet der er tale om en teknisk konsekvens af Kommissionens opdaterede vurdering vedrørende budgetimplementeringen.

Regeringen vil derfor tilslutte sig forslaget uden bemærkninger.

Jeg vil imidlertid gerne påpege, at Danmark havde foretrukket, at det oprindelige budget fra starten i højere grad havde afspejlet mere realistiske forventninger til betalingsniveauet.

Punkt 2. Rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 8.-9. november 2010

Punkterne 1-10 henhører under Justitsministeriets ressort og blev forelagt af justitsministeren.

Punkterne 11-15 henhører under Integrationsministeriets ressort og blev forelagt af integrationsministeren.

Justitsministeren: På mandag og tirsdag holdes der i Bruxelles rådsmøde om retlige og indre anliggender. Udvalget har modtaget et samlenotat om sagerne på rådsmødet, og jeg kan oplyse, at alle sagerne på dagsordenen for RIA-rådsmødet forelægges til orientering.

Rådsmødet er det andet formelle rådsmøde under det belgiske formandskab. Det næste og sidste formelle rådsmøde under det nuværende formandskab afholdes allerede i begyndelsen af december, så det varer kun få uger, før jeg igen skal forelægge en rådsmødedagsorden her i udvalget.

Selv om der er en del punkter på dagsordenen, kan man bestemt ikke sige, at det er et "tungt" rådsmøde. Mange af punkterne er endnu ikke så "modne", at der er udsigt til, at der kan opnås politisk enighed. Det gælder f.eks. de fire lovgivningsinitiativer, dvs. direktiv- eller forordningsforslag, der er sat på dagsordenen.

Jeg vil i det følgende koncentrere mig om de væsentligste af sagerne, men udvalget er naturligvis velkommen til også at spørge til de sager, som jeg ikke selv nævner. Jeg kan i øvrigt nævne, at dagsordenens punkt 8, der drejer sig om et forhandlingsmandat til Kommissionen til påbegynde forhandling om en overordnet aftale om databeskyttelse, er taget af rådsmødedagsordenen. Det samme gælder punkt 10, der drejer sig om et seminar om international familiemægling i tilfælde af internationale børnebortførelser.

Integrationsministeren: Jeg forelægger dagsordenspunkterne 11-15, der alle er til orientering.

Jeg vil alene nævne punkterne 11, 12 og 14, mens jeg for de øvrige punkter henviser til samlenotatet.

Generelt om forbeholdet

Justitsministeren: Som jeg flere gange før har redegjort for her i udvalget, blev samarbejdet om politi og strafferet med Lissabontraktaten en del af det overstatslige samarbejde. Det indebærer bl.a., at samarbejdet om politi og strafferet i dag er omfattet af det danske retsforbehold med den virkning, at Danmark ikke vil kunne medvirke til vedtagelsen af ny EU-lovgivning om politi og strafferet. Det betyder f.eks., at Danmark ikke vil kunne deltage i vedtagelsen af dagsordenens punkt 1, 3 og 7, der drejer sig om tre direktivforslag om henholdsvis retten til information under straffesager, en europæisk efterforskningskendelse og bekæmpelse af it-kriminalitet.

Man kan spørge, om regeringen vil tage initiativ til, at Danmark trods forbeholdet bliver omfattet af de forbeholdsrømte forslag. Mit svar herpå er, at vi må vente og se, hvad det endelige resultat af forhandlingerne bliver.

For flere af de forbeholdsrømte forslag er netop blevet fremsat, og det er ikke muligt at forudsige, hvordan den endelige retsakt kommer til at se ud. Når vi kender indholdet heraf – og hvis det danske retsforbehold fortsat eksisterer til den tid, selvfølgelig – vil vi i Justitsministeriet meget nøje vurdere, om der vil være behov for helt eller delvist at gennemføre retsakten i dansk ret.

I nogle tilfælde er det ikke muligt ensidigt at gennemføre forslaget i dansk ret. Det er f.eks. tilfældet, når et direktiv bygger på princippet om gensidig anerkendelse. Et eksempel herpå er dagsordenens punkt 3, der drejer sig om et direktivforslag til en europæisk efterforskningskendelse i straffesager.

Her er den eneste mulighed for, at Danmark fuldt ud bliver omfattet af direktivet, at der indgås en såkaldt parallelaftale mellem EU og Danmark. Om regeringen vil arbejde for at opnå en sådan aftale, er det endnu for tidligt at sige noget om, men vi vil også på dette punkt nøje undersøge behovet herfor, når vi kender det endelige forhandlingsresultat.

Det skal understreges, at hvis Danmark måtte ønske en parallelaftale, vil det være op til EU at vurdere, om et sådant ønske kan imødekommes. Det vil i den forbindelse indgå, om det vil være fordelagtigt for EU og de øvrige medlemsstater, at Danmark bliver omfattet af direktivet. Erfaringerne har i øvrigt vist, at det er en ganske omfattende og ofte langsommelig proces at forhandle sådanne parallelaftaler igennem.

Eva Kjer Hansen spurgte, i anledning af at justitsministeren flere gange havde sagt "hvis det danske forbehold består til den tid", om det er udtryk for en ændret holdning fra regeringens side i forhold til en afstemning om forbeholdene.

Kim Mortensen henviste til, at sidste gang, justitsministeren havde været i Europaudvalget, var der to sager – vedrørende bekæmpelse af børnepornografi og beskyttelse af voldsramte kvinder – hvor Danmark på grund af vort forbehold ikke kunne være med, og hvor danske borgere derfor blev stillet dårlige end andre EU-borgere. Denne gang var der tre sager, hvor det samme var

tilfældet. Han spurgte, om det ikke var rigtigt forstået, at selv om vi vælger at lave nationale regler, vil vi ikke kunne deltage i det fælles samarbejde, så længe vi opretholder vort forbehold.

Pia Olsen Dyhr syntes, vi skulle tage en afstemning om det danske retsforbehold. Det skal i hvert fald ikke være SF, der hindrer det. Hun var glad for, at justitsministeren trods alt ville ytre sig om de pågældende sager.

Lone Dybkjær var glad for, at justitsministeren så klart sagde, at han gik ind for at afskaffe retsforbeholdet, og opfordrede ham til at tage en "kammeratlig samtale" med sin partifælle udenrigsministeren, som siger, at det fortsat er regeringens holdning, at man skal have en alt-eller-intet afstemning om alle tre forbehold. Hun tilføjede, at hun mente, det ville være et ret stort selvmål, hvis man på nuværende tidspunkt tog euroforbeholdet med i afstemningen.

Hun var glad for, at justitsministeren ville deltage i debatten. I de sager, hvor vi på grund af forbeholdet ikke kan være med i samarbejdet, kan vi i princippet godt søge om parallelaftaler, men Lone Dybkjær betegnede disse som "døde sild".

Hun gik ud fra, at når man gik ind i diskussionerne på rådsmøde, gik man ind på den måde, at vi tog stilling ud fra, at vi på et eller andet tidspunkt ville blive omfattet af reglerne.

Justitsministeren sagde til Eva Kjer Hansen, at når han udtalte sig, som han gjorde, om retsforbeholdet, hang det sammen med, at nogle af forslagene var helt nye, og at der ville gå ganske lang tid, før de blev gennemført. Man kunne så have en forhåbning om, at det retslige forbehold var væk på det tidspunkt.

Det er rigtigt, som Kim Mortensen er inde på, at danskere som følge af vort forbehold er dårligere stillet, når det f.eks. drejer sig om forslaget om efterforskningssamarbejde, fordi der her lægges op til en gensidig anerkendelse.

I anledning af Lone Dybkjærs opfordring til, at justitsministeren tog en kammeratlig samtale med udenrigsministeren, sagde han, at man havde den arbejdsdeling i regeringen, at det var "de højere luftlag" i regeringen, der tog stilling til, hvornår der skulle være en folkeafstemning om forbeholdene, og han ville i hvert fald ikke i et offentligt møde gå ind i den sag.

Heldigvis var det sådan, at han godt kunne blande sig i diskussionen, selv om vi havde et forbehold, men vi kan ikke stemme, og derfor står vi selvfølgelig ikke så stærkt, hvis det kommer til egentlige forhandlinger.

Pia Olsen Dyhr betegnede det som ret alvorligt, at Danmark ikke havde mulighed for at være med i dette samarbejde. Hun spurgte, hvor lang tid der gennemsnitligt går, inden sådanne forslag bliver gennemført – så hun kunne få en fornemmelse af, hvornår der ville komme en folkeafstemning.

Eva Kjer Hansen sagde, at SF kunne hjælpe med til, at der kom en afstemning, hvis SF ændrede sit synspunkt med hensyn til afstemning om euroforbeholdet.

6. Europaudvalgsmøde 5/11-10

Justitsministeren sagde med hensyn til tidsrammen for f.eks. forslaget under dagsordenens punkt 3, at der formentlig ville gå 2-3 år, måske mere, før forslaget blev gennemført.

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ret til information under straffesager*

– *Politisk drøftelse*

KOM (2010) 0392

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 3)

KOM (2010) 0392 – bilag 1 (grundnotat af 22/9-10)

EUU alm. del (10) – bilag 56 (foreløbigt referat fra EUU-mødet 1/10-10)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Justitsministeren: Sagen blev nævnt for udvalget forud for sidste rådsmøde, hvor direktivforslaget blev præsenteret for ministrene. På det kommende rådsmøde forventes der en orienterende debat om forslaget.

Som jeg nævnte sidste gang, jeg var her i udvalget, skal forslaget regulere myndighedernes forpligtelse til at informere om, hvilke rettigheder man efter national ret har som mistænkt eller tiltalt i en straffesag. De rettigheder, som myndighederne efter forslaget skal informere om, er ret til advokatbistand, ret til information om tiltalen, ret til aktindsigt, ret til tolkning og oversættelse, ret til at blive stillet for en domstol og – som noget nyt i forhold til den sidste forelæggelse – retten til tavshed. Den ret har politikere også. Det er sjældent, vi benytter os af den.

Et af de temaer, som vi bl.a. skal drøfte på rådsmødet, er adgangen til aktindsigt i straffesagen. Det har vist sig, at det ikke er helt let at opnå enighed om en bestemmelse, der regulerer en sigtets eller tiltaltes adgang til at få aktindsigt under straffesagen.

Vi vil fra dansk side i lighed med en række andre lande lægge vægt på, at forslaget bliver formuleret sådan, at det anerkender og tilgodeser medlemslandenes forskellige retlige traditioner. Med andre ord ser vi gerne, at aktindsigtsreglerne formuleres så bredt og smidigt, at der ikke er behov for fundamentale ændringer af de forskellige nationale ordninger, vi har.

Pia Olsen Dyhr forstod, at det var muligt at indføre reglerne i dansk lovgivning og dermed give sigtede bedre grundlæggende rettigheder, og spurgte, om regeringen agtede at gøre det.

Justitsministeren sagde, at der godt kunne blive tale om at gennemføre tilsvarende regler i dansk ret, men han ville ikke tage endelig stilling til det, før han kendte det konkrete resultat.

2. Status for gennemførelse af Rådets afgørelse af 23. juni 2008 intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet ("Prüm-afgørelsen")

– *Status*

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (sammenfatning side 16)

Alm. del (06) – bilag 488 (subsidiaritets- og grundnotat af 24/9-10)

Justitsministeren: Dagsordenens punkt 2 drejer sig om status for gennemførelsen af den såkaldte Prüm-afgørelse. For et par år siden vedtog EU Prüm-afgørelsen, hvorefter en EU-medlemsstat får en begrænset adgang til de andre medlemsstaters dna- og fingeraftryksregistre og online-adgang til oplysninger i køretøjsregistre.

Medlemsstaterne skal senest i slutningen af august 2011 have gennemført de tekniske foranstaltninger, der er nødvendige for, at systemet kan fungere i praksis. Det drejer sig om at udvikle it-systemer, der kan sikre, at de øvrige 26 medlemsstater har adgang til henholdsvis dna- og fingeraftryks- og motorkøretøjregistret.

Selv om den tekniske implementeringsfrist endnu ikke er udløbet, har det belgiske formandskab valgt at sætte fokus på sagen, sådan at vi allerede nu kan få et indtryk af status for medlemsstaternes bestræbelser på at gennemføre afgørelsen.

Og hvad er status så? Den er desværre, at en række lande – jeg går ud fra, vi på rådsmødet vil få afklaret nærmere, hvor mange det drejer sig om – sandsynligvis ikke kan overholde fristen. Det er ærgerligt, og det er endnu mere beklageligt, at Danmark er blandt disse lande. Vi gennemførte Prüm-afgørelsen i dansk ret i 2008, men den tekniske gennemførelse har vist sig at være meget vanskelig. Det skyldes bl.a., at det har vist sig at være overordentlig dyrt at få udviklet de nødvendige tekniske systemer, men Rigspolitiet arbejder for tiden meget intenst med sagen. Jeg er bekendt med, at Rigspolitiet vil inddrage erfaringer fra de lande, der er længere fremme med at udvikle systemerne, og det er også muligt, at Rigspolitiet vil kunne trække på viden og ressourcer, som Europol stiller til rådighed.

På det kommende rådsmøde er det tanken, at vi skal overveje, hvordan EU kan understøtte medlemsstaternes tekniske implementering af Prüm-afgørelsen. Der er bl.a. stillet forslag om etablering af en helpdesk og mobile kompetencehold. Det er forslag, som vi fra dansk side vil støtte.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager*

– *Orienterende debat*

COD (2010) 0817

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 21)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Justitsministeren: Punkt 3 på dagsordenen drejer sig om et direktivforslag til en europæisk efterforskningskendelse.

Det er et nyt forslag, men udvalget har tidligere modtaget et grundnotat.

Formålet med forslaget er at indføre et samlet system for medlemsstaternes anmodninger om retshjælp til indsamling og fremskaffelse af bevismateriale, der befinder sig i en anden medlemsstat.

Direktivforslaget vil i vidt omfang erstatte de eksisterende regler om retshjælp i f.eks. den europæiske retshjælpskonvention og Schengenkonventionen. Forslaget adskiller sig fra disse konventioner ved at bygge på princippet om gensidig anerkendelse, der kendes fra bl.a. den europæiske arrestordre. Princippet om gensidig anerkendelse indebærer, at medlemsstaterne som udgangspunkt er forpligtede til at anerkende og fuldbyrde en europæisk efterforskningskendelse, medmindre der foreligger en afslagsgrund.

Direktivforslaget omfatter retshjælp til langt de fleste typer af efterforskningskridt som f.eks. afhøring, edition, ransagning og beslaglæggelse mv. Enkelte særlige foranstaltninger som f.eks. fælles efterforskningshold og visse former for aflytning af telekommunikation er dog ikke omfattet af det foreliggende forslag.

Der er lagt op til, at vi på ministermødet skal diskutere en række overordnede spørgsmål. Dette gælder bl.a., om direktivet skal indeholde en kategorisering af de forskellige typer af efterforskningskridt, om udstederlandet skal foretage en forudgående vurdering af nødvendigheden af, at der udstedes en efterforskningskendelse i den konkrete sag – også kaldet en proportionalitetstest – og om det skal være muligt at afslå efterforskningskridt, som ikke ville kunne gennemføres i en tilsvarende national sag. Det bliver næsten en arbejdsgruppe, vi skal have på ministermødet om den sag.

Jeg vil dog her gerne gøre opmærksom på, at drøftelserne af forslaget fortsat er i de indledende stadier. Fra dansk side vil vi forsøge at arbejde for, at instrumentet bliver så smidigt, effektivt og praktisk anvendeligt som muligt.

Justitsministeriet vil som nævnt indledningsvis nøje overveje, om der vil være behov for at arbejde for en parallelaftale – med det forbehold at vi altså ikke på forhånd nødvendigvis kan forvente, at en sådan ansøgning vil blive imødekommet, og at det i givet fald vil være en langsommelig proces.

Pia Olsen Dyhr pegede på, at Rigspolitiet er positivt over for forslaget og skriver, at der lægges op til en forenkling af proceduren med hensyn til bevisoptagelse i et andet EU-land. På den baggrund spurgte hun, om vi i den meget omtalte terrorsag havde været bedre stillet, hvis vi havde været med i dette samarbejde.

Lone Dybkjær så, at Retspolitisk Forening siger, at der ikke ses at være dokumenteret et behov for forslaget og advarer mod at indføre for store lettelser på området for anticiperet bevisførelse – altså bevisførelse der finder sted forud for selve retssagen.

Justitsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at han godt kunne forestille sig, at politiet i den omtalte bombesag ville have haft fordel af, at vi var med i dette samarbejde.

I anledning af Lone Dybkjærs spørgsmål vedrørende Retspolitisk Forenings hørings svar mente justitsministeren, at Retspolitisk Forening nok havde misforstået forslaget. Det drejer sig ikke så meget om bevisførelse, der finder sted forud for selve retssagen, men om anerkendelse og fuldbyrdelse af efterforskningskendelser, f.eks. vidneafhøring til brug for en strafferetlig efterforskning i et andet land.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om dansk politi f.eks. kunne have ringet til belgisk politi.

Justitsministeren svarede, at dansk politi ville have kunnet ringe til belgisk politi, men de ville ikke have kunnet ringe til belgiske bokseklubber, som BT kunne.

4. EU's evaluering af narkotikahandlingsplan 2009-2012

– *Præsentation*

KOM (2010) 0630

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 31)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Rådskonklusioner om indførelse og anvendelse af EU's politikcyklus for at bekæmpe alvorlig og international organiseret kriminalitet

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 34)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. SIS II

– Status

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (sammenfatning side 37)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 447 (side 1152, behandlet i EEU 28/5-10)

EUU alm. del (09) – bilag 402 (side 915, behandlet i EEU 16/4-10)

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 680, behandlet i EEU 12/2-10)

EUU alm. del (10) – bilag 56 (foreløbigt referat fra EEU-mødet 1/10-10)

Justitsministeren: Dagsordenens punkt 6 drejer sig om anden generation af Schengeninformationssystemet, det såkaldte "SIS II", som udvalget jo flere gange tidligere har hørt om.

På sidste rådsmøde i oktober fik ministrene forelagt Kommissionens overordnede tidsplan og samlede budgetoverslag for projektet. Det forventes, at der på rådsmødet i næste uge endnu en gang bliver givet en orientering om projektets status og den videre udvikling af systemet.

Som jeg tilkendegav ved forelægningen i oktober, er vi fra dansk side tilfredse med, at der nu er præsenteret en tidsplan og et budgetoverslag, og vi håber nu meget, at der vil være den nødvendige fremdrift i projektet.

På grund af forsinkelsen af SIS II-projektet har det været nødvendigt at ændre det retlige grundlag for projektet. Det drejer sig om to forordninger, som blev vedtaget i juni i år. Jeg har tidligere sendt et grundnotat om sagen over til udvalget. Da der er tale om en udbygning af Schengenreglerne, har Danmark mulighed for at benytte sig af opt-in muligheden i protokollen om Danmarks stilling. Jeg vil benytte lejligheden til at orientere udvalget om, at det er Justitsministeriets hensigt at gøre dette snarest.

Tina Petersen forstod, at SIS II kom til at koste flere penge, bl.a. fordi der kom nye medlemslande med. Derfor spurgte hun, om der var taget højde for de økonomiske konsekvenser af kommende udvidelser.

Justitsministeren svarede, at fordyrelsen af projektet først og fremmest skyldes, at der er kommet ønske om flere specifikationer – ikke i så høj grad at der kommer flere medlemslande.

7. Forslag til direktiv om foranstaltninger til bekæmpelse af nye former for it-kriminalitet, navnlig it-angreb i stor målestok*

– *Præsentation*

KOM (2010) 0517

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 41)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Justitsministeren: Punkt 7 på dagsordenen er et forslag til et direktiv om angreb på informationssystemer og ophævelse af Rådets rammeafgørelse om angreb på informationssystemer fra 2005.

Dette er også et nyt forslag, som forventes at blive præsenteret på rådsmødet.

Den overordnede hensigt med forslaget er at sikre yderligere tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om angreb på informationssystemer. Direktivforslaget bygger altså videre på den eksisterende rammeafgørelse og Europarådets konvention om it-kriminalitet.

Med direktivforslaget foreslås der en yderligere tilnærmelse af medlemsstaternes kriminalisering af visse former for IT-kriminalitet, strafferammer og regler om strafmyndighed. Desuden indeholder forslaget regler om informationsudveksling og indsamling af statistiske oplysninger.

Der lægges op til, at medlemsstaterne forpligtes til at kriminalisere bl.a. hacking, sletning, beskadigelse og andre lignende hindringer for anvendelsen af et informationssystem, uretmæssig opfangning af ikke-offentlige dataoverførsler samt besiddelse og udbredelse af anordninger og programmer, der kan anvendes til at udføre sådanne strafbare handlinger. Denne udvidelse af kriminelle handlinger svarer til den gældende Europarådskonvention, som allerede er gennemført i dansk ret.

Der er som sagt tale om et helt nyt forslag, der kun i meget begrænset omfang har været drøftet i Bruxelles. Der kommer derfor efter alt at dømme til at gå lang tid, før forslaget er klar til vedtagelse. Hvis det danske retsforbehold til den tid stadig består, vil vi som sagt nøje vurdere, om der vil være behov for helt eller delvist at gennemføre direktivet i dansk ret.

Udg. 8. Forhandlingsdirektiver vedrørende aftalen mellem EU og USA om databeskyttelse

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 52)

EU-note (10) – E 9 (aftale mellem EU og USA om databeskyttelse af 2/11-10)

Punktet var udgået.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring og brug af sprængstofprækursorer

– *Præsentation*

KOM (2010) 0473

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 55)

KOM (2010) 0473 – bilag 1 (grundnotat af 29/10-10)

Justitsministeren: Punkt 9 på dagsordenen drejer sig om et forordningsforslag om markedsføring og brug af såkaldte sprængstofprækursorer. Man lærer hele tiden nye ord.

Der er også her tale om et nyt forslag, som jeg netop har oversendt udvalget et grundnotat om.

Forslaget har endnu ikke været drøftet på arbejdsgruppeniveau, og det forventes da også, at forslaget alene vil blive præsenteret på rådsmødet.

I modsætning til flere af de andre forslag, som jeg har orienteret udvalget om i dag, er der her tale om et forslag, som ikke er omfattet af det danske forbehold. Forslaget tager sigte på at regulere privatpersoners adgang til visse kemiske stoffer, og der er således tale om en regulering inden for traktatens bestemmelser om det indre marked.

Formålet med forslaget er at begrænse privatpersoners adgang til visse kemiske stoffer for at mindske risikoen for, at disse stoffer misbruges til at fremstille hjemmelavede sprængstoffer. Forslaget indeholder derfor regler om, at bestemte kemiske stoffer som udgangspunkt ikke må sælges eller overdrages til privatpersoner. Det foreslås imidlertid, at der etableres en licensordning, så der er ikke tale om et totalforbud.

Til gengæld stiller forslaget krav om, at aktører, der handler med de pågældende stoffer, skal registrere det salg, som de foretager til licenshavere.

Aktørerne pålægges herudover også en forpligtelse til at indberette mistænkelige transaktioner med stoffer omfattet af forordningen til de relevante myndigheder, ligesom der også skal ske indberetning af tyveri af de pågældende stoffer.

Forslaget er bl.a. blevet til på baggrund af arbejdet i en ekspertgruppe under Kommissionen, der blev nedsat som opfølgning på Rådets handlingsplan om øget sikkerhed med eksplosivstoffer fra 2008. Fra dansk side har man i ekspertgruppen bidraget med erfaringer på området, og de danske regler om eksplosivstoffer, der blev udstedt som opfølgning på regeringens egen handlingsplan for terrorbekæmpelse fra 2005, har været med til at danne inspiration for Kommissionens arbejde med forordningsforslaget.

Set med regeringens briller er der tale om et vigtigt forslag, som vi overordnet er positive over for. Dermed ikke være sagt, at vi fra dansk side ikke har bemærkninger til forslaget. Men jeg er glad for, at det nu er fremsat, så der kan blive taget hul på forhandlingerne, og vi i sidste ende forhåbentlig kan få vedtaget et regelsæt, der kan begrænse muligheden for at fremstille hjemmelavede bomber og dermed

bidrage til et højt sikkerhedsniveau i hele EU.

Der er som sagt tale om et helt nyt forslag, som på nuværende tidspunkt alene forventes præsenteret i Rådet. Jeg vil naturligvis vende tilbage til sagen over for udvalget på et senere tidspunkt.

Pia Olsen Dyhr bedyrede, at hun ikke var interesseret i at fremstille bomber, men var bange for, at licensordningen ville blive ret besværlig og bureaukratisk, f.eks. for landmænd, som skulle bruge de pågældende stoffer i gødning. Derfor spurgte hun, om der ikke var mulighed for at gøre ordningen mere smidig.

Justitsministeren medgav, at ordningen naturligvis ville medføre et vist bureaukrati, men gjorde opmærksom på, at den gælder privatpersoner, mens landbruget er undtaget.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om der ikke kunne opstå problemer for nogle små husdyrbrug, hvor en privatperson drev landbrug i sin fritid.

NOT **Justitsministeren** lovede at fremsende et notat om, hvordan man skelnede mellem privatpersoner og landbrugere.

**Udg. 10. International familiemægling i tilfælde af internationale
børnebortførelser (seminar afholdt den 14. oktober 2010)**

– *Orientering*

Rådsmøde 3043 – bilag 2 (samlenotat side 66)

Punktet var udgået.

11. Det fælles europæiske asylsystem (CEAS)*

– Status

Rådsmøde 3043 – bilag 1 (samlenotat side 3)
KOM (2009) 0554 – bilag 1 (grundnotat af 17/5-10)
KOM (2009) 0551 – bilag 1 (grundnotat af 24/3-10)
KOM (2008) 0825 – bilag 1 (grundnotat af 14/4-09)
KOM (2008) 0820 – bilag 1 (grundnotat af 14/4-09)
KOM (2008) 0360 – bilag 1 (grundnotat af 19/12-08)
Rådsmøde 2946 – Bilag 2 (samlenotat vedr. KOM (2008) 0815)
Rådsmøde 2863 – Bilag 2 (samlenotat vedr. KOM (2007) 0298)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (09) – bilag 57 (side 96, behandlet i EEU 16/10-09)
EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1643, behandlet i EEU 11/9-09)
EUU alm. del (08) – bilag 452 (side 1303, 1306 og 1307, behandlet i EEU 29/5-09)
EUU alm. del (10) – bilag 56 (foreløbigt referat fra EEU-mødet 1/10-10)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Som jeg orienterede om i forbindelse med det seneste samråd forud for rådsmødet for retlige og indre anliggender i oktober, har Kommissionen foreslået en række nye retsakter og ændringsforslag til eksisterende retsakter med henblik på at skabe et fælleseuropæisk asylsystem.

Retsakterne forhandles fortsat i Rådet, og på det kommende rådsmøde vil formandskabet give endnu en status over forhandlingerne.

Jeg har tidligere nævnt Dublin- og EURODAC-forordningerne. Flygtningedefinitionsdirektivet behøver jeg ikke sige noget om, for det vender jeg tilbage til i forbindelse med næste møde. Endelig er der direktivet om fastboende udlændinge.

Asylproceduredirektivet og direktivet om modtageforhold vil blive forhandlet færdigt på et senere tidspunkt, men inden 2012.

Alle de nye asylforslag er omfattet af forbeholdet for retlige og indre anliggender, men som bekendt har Danmark en parallelaftale til Dublin- og Eurodac-systemet.

Alle asylretsakterne skal vedtages i den almindelige lovgivningsprocedure med Europa-Parlamentet.

Siden jeg sidst orienterede udvalget om forhandlingerne, er der sket fremskridt i Rådet både for så vidt angår Dublin-forordningen og flygtningedefinitionsdirektivet.

Forhandlingerne om Dublin-forordningen har dog fortsat væsentlige udeståender, navnlig om den af Kommissionen foreslåede suspensionsmekanisme.

Der er i det væsentlige opnået enighed om ændringen i direktivet om fastboende udlændinge og om ændringerne i EURODAC-forordningen.

Tina Petersen tog udgangspunkt i en situation, hvor Danmark ikke havde noget retsforbehold, og spurgte på Pia Adelsteen vegne, om vi så i Danmark kunne beholde starthjælpen, når der i modtagelsesdirektivet foreslås en ændring, så der ydes bistand på niveau med medlemsstaternes egne statsborgere.

Hun spurgte videre, om forslaget om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som flygtninge ville ændre de danske regler, hvis vi ikke havde retsforbeholdet.

Endelig spurgte hun, hvilken betydning den foreslåede ændring af Dublinforordningen vil have for Danmark.

Pia Olsen Dyhr forstod, at man ville udskyde vedtagelsen af anden fase af det fælles europæiske asylsystem til 2012. Danmark har som bekendt en parallelaftale til Dublin- og EURODAC-systemet. Men hvordan med de øvrige forslag? Der står i den kommenterede dagsorden, at vi inden for 30 dage kan vælge at tilslutte os. I den forbindelse spurgte hun, hvor megen indflydelse vi har på udformningen af forslaget undervejs i processen, når vi har et retsforbehold.

Hun syntes, oprettelsen af et fælles asylstøttekontor er en rigtig god idé. Hun håbede, det ville kunne hjælpe Grækenland, som har store problemer og stort set bare sender asylsøgerne videre til andre lande.

Integrationsministeren kunne ikke umiddelbart svare på de hypotetiske spørgsmål, Tina Petersen stillede. Enten måtte man præcisere i nogle skriftlige spørgsmål, hvilke scenarier man forestillede sig, eller også måtte man stille spørgsmålene skriftligt, hvorefter Integrationsministeriet selv måtte opstille nogle forudsætninger, før man kunne besvare spørgsmålene.

Med hensyn til Dublinforordningen er vi inde i en proces, og integrationsministeren regnede med at være blevet klogere, næste gang man drøftede sagen. Integrationsministeren forstod, at det især var suspensionsmekanismen i forbindelse med Dublinforordningen, Tina Petersen var interesseret i. Integrationsministeren henviste til den lange drøftelse, man havde haft af sagen i Europaudvalget, sidst hun var her, hvor hun havde betegnet Dublinforordningen som hele grundlaget for asylsamarbejdet i Europa. Det gjorde hun også, når hun havde bilaterale møder med nogle af de lande, vi er enige med. Hun var meget optaget af, at vi får forbedret forholdene i Grækenland, så de selv kan behandle asylsagerne.

Udenrigsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at det er rigtigt, at når vi har parallelaftaler, skal vi give til kende inden for visse frister, om vi vil bruge dem. Vi udtaler os nogle gange, som om vi ikke havde forbeholdet, men det er også det eneste, vi kan gøre.

Med hensyn til asylstøttekontoret henviste integrationsministeren til, at hun tidligere ved møderne havde givet udtryk for, at vi var meget tilfredse med, at man havde dette organ.

6. Europaudvalgsmøde 5/11-10

Næstformanden foreslog, at man stillede de spørgsmål, Tina Petersen havde stillet, skriftligt.

12. Forslag til ændring af Frontex-forordningen*

– *Status*

KOM (2010) 0061

Rådsmøde 3043 – bilag 1 (samlenotat side 10)

KOM (2010) 0061 – bilag 1 (grundnotat af 31/5-10)

KOM (2010) 0061 – svar på spørgsmål 1

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 56 (foreløbigt referat fra EEU-mødet 1/10-10)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Jeg redegjorde også for dette forslag i forbindelse med samrådet forud for det seneste rådsmøde for retlige og indre anliggender som en tidlig forelæggelse. På det tidspunkt var det uklart, om formandskabet her i løbet af efteråret ville sætte sagen på et rådsmøde til drøftelse.

Sagen er nu sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde med henblik på en orientering om status på sagen, men det må forventes, at enkelte udestående emner vil blive drøftet.

Et af de udestående emner, der ventes drøftet, er spørgsmål vedrørende Frontex' indsamling og brug af persondata. Dette er ikke omtalt i samlenotatet, da vi havde fået at vide, at det spørgsmål ville blive taget op senere.

Det vil i denne debat være en forudsætning for regeringen, at den gældende EU-lovgivning i forhold til brug af persondata overholdes, og forslag fra formandskabet med en henvisning til disse regler vil således få min støtte. Jeg ser mig omkring og konstaterer, at de fleste af jer er alt for unge til at have været igennem turen med persondatadirektivet.

Desuden kan spørgsmålet om evaluering og risiko-analyser eventuelt forventes drøftet.

Forslaget er som bekendt omfattet af forbeholdet, men Frontex udgør en videreudvikling af Schengen.

Jeg kan i øvrigt henvise til min redegørelse forud for sidste rådsmøde og samlenotatet.

13. Forslag til forordning til ændring af forordningen om oprettelse af et netværk af indvandringsforbindelsesofficerer (IFO'er)*

– *Status*

KOM (2009) 0322

Rådsmøde 3043 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Udvalgsrådsreferat:

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 690, senest behandlet i EUU 12/2-10) (punktet ikke nævnt)

*) Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren henviste til samlenotatet.

14. Forslag om ændring af visumforordningen vedrørende Bosnien-Hercegovina og Albanien

– Vedtagelse

KOM (2010) 0256

KOM (2010) 0358

Rådsmøde 3043 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 57 (side 99, senest behandlet i EUU 16/10-09)

EUU alm. del (09) – bilag 13 (senest behandlet i EUU 11/9-09)

Rådsmøde 2887 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde retlige og indre anliggender 24-25/7-08)

Integrationsministeren: Sidste år redegjorde jeg for Rådets vedtagelse af Kommissionens forslag om en ændring af visumforordningen, hvorved statsborgere fra Makedonien, Serbien og Montenegro blev visumfrie, såfremt de er i besiddelse af et biometrisk pas.

I samme forbindelse oplyste jeg om vedtagelsen af en fælles erklæring om, at EU meget snart forventede at kunne ændre forordningen igen, så Albanien og Bosnien-Hercegovina bliver visumfrie.

Kommissionen har den 27. maj 2010 fremsat forslag om ændring af visumforordningen vedrørende disse to lande. Forslaget er betinget af landenes opfyldelse af de krav, der er fastsat i deres køreplan mod visumfrihed.

Vi har lige fået at vide, at Kommissionen nu vurderer, at de to lande opfylder de opstillede betingelser. Derfor ventes Rådet – på baggrund af en positiv indstilling fra Europa-Parlamentet – at træffe afgørelse om visumfrihed for statsborgere fra Bosnien-Hercegovina og Albanien, hvis de er i besiddelse af et biometrisk pas. Visumfriheden vil træde i kraft dagen efter offentliggørelsen af vedtagelsen.

Regeringen støtter vedtagelsen af forslaget.

For regeringen er det naturligvis en forudsætning – og har været det hele tiden – at de to lande opfylder de opstillede betingelser.

Det forventes, at der med vedtagelsen følger en såkaldt opfølgingsmekanisme, som skal overvåge, at alle fem Balkanlande fortsætter med at opfylde betingelserne for visumfrihed i EU.

Regeringen støtter en sådan mekanisme.

15. Kommissionens sjette rapport om visumreciprocitet

– *Status*

KOM (2010) 0620

Rådsmøde 3043 – bilag 1 (samlenotat side 29)

Integrationsministeren henviste til samlenotatet.

Punkt 3. Ekstraordinært rådsmøde (konkurrenceevne) den 10. november 2010

FO 1. Forslag til forordning om en sprogordning for EU-patentet.

– Politisk orientering

KOM (2010) 0350

Ekstraordinært rådsmøde (konkurrenceevne) 10/11-10 – bilag 1 (samlenotat side 1)

KOM (2010) 0350 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 21/7-10)

EUU Alm. del (09) – bilag 554 (Uformelt referat fra fællesmøde med kommissær Michel Barnier)

Udvalgsmødereferat:

EUU Alm. del (10) – bilag 57 (foreløbigt referat fra EUU-mødet 1/10-10)

Økonomi- og erhvervsministeren: Jeg vil i dag forelægge dagsordenen til det ekstraordinære rådsmøde for konkurrenceevne den 10. november. Det eneste punkt på dagsordenen er EU-patentets oversættelsesordning. Jeg forelægger sagen med henblik på forhandlingsoplæg.

Sagen handler som bekendt om, hvilket sprogregime der skal gælde for EU-patentet. Kommissionen har i sit forslag lagt op til, at sagsbehandling skal være på engelsk, tysk og fransk.

Rådsmødet bliver den tredje politiske drøftelse af sagen inden for halvanden måned. Det viser, hvor højt det belgiske formandskab prioriterer sagen. Samtidig viser det noget om, hvor stort presset blandt EU-landene er for at finde en løsning.

Sagen har flyttet sig, siden Kommissionen fremlagde sit forslag. Vi står nu midt i en velkendt problemstilling med meget klare standpunkter.

Vi har på den ene side et meget stort flertal af lande, hvor også Danmark er med. De ønsker at finde en løsning og kan støtte op om et kompromis baseret på Kommissionens forslag.

På den anden side står Spanien og Italien. De vil ikke tillade, at et EU-patent får gyldighed i deres land, medmindre det er oversat til deres eget sprog. Denne oversættelse skal som minimum gælde for patentkravene. Og så skal oversættelsen være autoritativ. Det vil sige, den skal være gældende, hvis det for eksempel kommer til en retssag. Det er krav, der vil gøre det både dyrere og mere besværligt at opnå et EU-patent.

Hvorfor er sagen så så vigtig? Den handler jo om alt det, som giver komparative fordele for Europa, at man kan handle på kryds og tværs, og at vi kan opnå at give den positive besked, at EU er et fælles marked, hvor man kan søge patenter overalt. Derfor er det en meget vigtig sag også for EU's fremtid.

Formandskabet har fremsat en skitse til en kompromistekst. Den præciserer Kommissionens forslag og er samtidig et forsøg på at imødekomme Spanien og

Italien. Det foreslås nemlig, at der indføres en overgangsperiode. I denne overgangsperiode skal alle EU-patenter, der er udstedt på fransk eller tysk, også oversættes til engelsk. På den måde vil alle EU-patenter foreligge på engelsk.

Spanien og Italien har afvist denne skitse til kompromis. Formandskabet vil på den baggrund fremsætte et revideret kompromisforslag. Vi ved endnu ikke præcist, hvad der overvejes. Der er dog stor opmærksomhed på ikke at røkke afgørende ved de forudsætninger, som flertallets støtte hviler på.

FO Jeg vil på rådsmødet tilkendegive, at vi fra dansk side lægger vægt på at finde en løsning, der kan føre til en snarlig realisering af EU-patentet. Vi lægger samtidig vægt på, at en sådan løsning indebærer en begrænset oversættelsesordning.

Vi støtter fra dansk side op om formandskabets bestræbelser på at finde et fælles kompromis. Derfor vil Danmark kunne tiltræde løsningsmuligheder baseret på Kommissionens forslag, som kan skabe grundlag for konsensus. Det afgørende er, at løsningerne ikke i væsentligt omfang medfører større omkostninger for patentsystemets brugere generelt.

Vi anlægger en pragmatisk tilgang til forhandlingerne. Det samme gør et stort flertal af de andre lande. Rundt om bordet er der et dybfølt ønske om at finde en helstøbt løsning. Der er en stor ansvarsfølelse for i denne sag at levere et konkret bidrag til vækst i Europa.

Det triste alternativ er at sparke hele problemstillingen til hjørne. Det vil betyde, at vi – nok engang – må opgive at realisere EU-patentet. Det vil være et skridt i den forkerte retning i forhold til at få Europa tilbage på vækstsporet.

Undervejs i forhandlingerne er mange af mine kolleger konverteret fra forsigtige optimister til realister. De mener, at bolden allerede har ligget længe nok ved hjørneflaget. At vi skal se at få den i mål. Også selv om det betyder, at der ikke kommer til at stå et fuldtalligt hold bag.

Kommissionen, formandskabet og flere andre lande har derfor nævnt muligheden for at gå videre med forslaget efter proceduren om forstærket samarbejde. Det kan ifølge traktaten påbegyndes på anmodning af mindst ni medlemslande. Hvis alle reelle kompromismuligheder er udtømt, og det er sidste mulighed.

Lykkes det ikke på det ekstraordinære rådsmøde at komme nærmere et kompromis, kan det bestemt ikke udelukkes, at der tages konkret initiativ til igangsætning af et forstærket samarbejde.

Hvis det sker, skal drøftelserne videreføres på baggrund af nye forslag fra Kommissionen, som jeg så vil komme tilbage med her i udvalget.

Kim Mortensen henviste til den lange drøftelse, man havde haft af sagen i Europaudvalget, sidste gang den var på dagsordenen for et rådsmøde, og forstod, at organisationerne er meget utålmodige for at få vedtaget et sprogregime, så man kan få gennemført EU-patentet. Hvis det kompromis, som der synes at være bred opbakning til, ikke når i mål, så overvejer det belgiske formandskab at gå videre med et forstærket samarbejde. På denne baggrund

spurgte Kim Mortensen, hvordan regeringen stiller sig hertil. Vil Danmark på mødet tilkendegive, at vi går med hertil?

Pia Olsen Dyhr syntes, man skulle finde en løsning på sprogproblemet. Hun nævnte, at den europæiske patentorganisation, EPO, har 20-30.000 ønsker om patenter – herunder også patenter på software. Hvis hun kunne få forsikring om, at vi fra dansk side klart vil sige, at vi ikke vil være med til patentering af software, kunne hun godt gå med til regeringens forhandlingsoplæg.

Økonomi- og erhvervsministeren svarede Kim Mortensen, at regeringen på nuværende tidspunkt ikke ville tage stilling til, om vi vil være med i et forstærket samarbejde, dels fordi der ikke ligger et konkret forslag på bordet, dels fordi det ikke er ligegyldigt, hvilke lande der i givet fald vil være med i det forstærkede samarbejde. Hvis det forstærkede samarbejde skal have nogen mening, må det omfatte de lande, der har mange patenter. Han ville vende tilbage til spørgsmålet, hvis der bliver foreslået et forstærket samarbejde.

Han svarede Pia Olsen Dyhr, at spørgsmålet om patentering af software ikke står på dagsordenen. Han tilføjede, at regeringen fortsat er modstander af, at opfindelser, som alene består i software eller forretningsmetoder, skal kunne patenteres.

Per Clausen gik ud fra, at økonomi- og erhvervsministeren kunne bekræfte, at det drejer sig om at gøre EU-patentet mere effektivt. I så fald kan Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget, fordi den grundlæggende er imod hele patenttankegangen.

Økonomiministeren bekræftede over for Per Clausen, at det drejer sig om at gøre EU-patentet mere effektivt, så han måtte undvære Enhedslistens støtte.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Enhedslisten havde ytret sig imod det.